

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಆಧುನಿಕತೆ

ರೇಖಾಮಣಿ ಸಿ.ಎಂ.

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು,
ಮುಧೋಳ.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.18143864>

ABSTRACT:

ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ಶ್ರೀಮಂತವಾಗಿದ್ದು ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕ ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು. ವಿಶಾಲವಾದ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕವಿಗಳು “ಜನವಾಣಿ ಬೇರು, ಕವಿವಾಣಿ ಹೂವು” ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ದೈನಂದಿನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಜೀವನವನ್ನು, ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು, ದೇವರುಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ತೆರೆದಿಡುತ್ತದೆ. ಈ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದವರು ಯಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಇವು ಹಳ್ಳಿಯ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರ ನಡುವೆ ಹುಟ್ಟಿ ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ಸಿರಿನುಡಿ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಮೂಲಕ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಬಂದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಮಾನವ ಹುಟ್ಟಿನೊಂದಿಗೆ ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಸಮುದಾಯದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾದ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಮೂಹದ ಜ್ಞಾನ, ಒಬ್ಬನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಹಾ.ಮಾ. ನಾಯಕ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಥೆ, ಗೀತೆ, ಒಗಟು, ಗಾದೆ, ಐತಿಹ್ಯ ಮೊದಲಾದವುಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಮಾನವ ತನ್ನ ಬಿಡುವಿನ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮನರಂಜನೆಗಾಗಿ ಈ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಲಿವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ನೋವಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೂ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ. ಇವು ಪುಸ್ತಕಗಳಿಂದಲ್ಲ ಮೌಖಿಕವಾಗಿ ಬಾಯಿ ಮಾತಿನ ಮೂಲಕ ಹರಿದು ಬಂದಿದೆ. ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಧರ್ಮ, ನಂಬಿಕೆ, ಬದುಕಿನ ವಿಧಾನಗಳ ಜೀವಂತ ದಾಖಲೆಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಜನಸಮುದಾಯದ ನಡುವೆ ವಾಕ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೂಲಕ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸಾಹಿತ್ಯ.

KEYWORDS:

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪರಂಪರಾಗತ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನ, ನಂಬಿಕೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆ, ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೊತ್ತ.

ಇಂತಹ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕುರಿತು ನಮ್ಮ ವಿದ್ವಾಂಸರು ತಮ್ಮದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಾ. ಮಾ. ನಾಯಕ: “ಜಾನಪದ ಲಿಖಿತ ದಾಖಲೆಗಿಂತ ಜನತೆಯ ಗ್ರಂಥಸ್ಥವಲ್ಲದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮೊತ್ತ, ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತಾದ ವಿಜ್ಞಾನ ಯಾವುದೇ ಸಮಾಜದ ವಾಚಿಕ ಪರಂಪರೆಗಳ ಕಲೆ ಮತ್ತು ನಂಬಿಕೆಗಳ ಮೊತ್ತ.”

ಜೀ. ಶಂ. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ: “ನಾಗರಿಕತೆಗೂ ಮೂಲವಾದ, ಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಿಂದ ದೂರವಾದ ಪರಂಪರಾನುಗತವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳು ಪಡೆದ ಜನಸಮುದಾಯದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ ಜಾನಪದ.”

ದೇ. ಜವರೇಗೌಡ: “ಬಾಲ ಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡವು ಅಡಗಿರುವಂತೆ ಜಾನಪದದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಅಡಗಿದೆ.”

ಗೊ. ರು. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ: “ಜನತೆಯ ನಾಲಿಗೆಯ ತೂಗುತೊಟ್ಟಿಲಿನ ಮೇಲೆ ನರ್ತಿಸುತ್ತ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿದೆ.”

ಒಟ್ಟಾರೆ ಮನುಷ್ಯನ ಬದುಕಿನೊಂದಿಗೆ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿ ತಲೆಮಾರುಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯ ಸಂಬಂಧ ಜ್ಞಾನವೇ ಜಾನಪದ. ಜನಪದದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಂಗೀತ, ನೃತ್ಯ, ಆಟ ಈ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದ್ದೇ ಜಾನಪದವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಜಾನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ಅತ್ಯಂತ ವೈವಿಧ್ಯಮಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿವಿಧ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಸೊಗಡುಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಜೋಪಾನ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದರೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ಇಂದಿನ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಶೈಲಿಯ ಸಂಗೀತದ ಮಧ್ಯೆ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ತನ್ನ ಹಿಂದಿನ ವೈಭವವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದೆನಿಸಿದರೂ ತನ್ನ ಮೂಲ ನೆಲೆಯಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ತನ್ನ ನೆಲೆಯನ್ನು ಭದ್ರವಾಗಿ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಸಮಾಧಾನ ತರುವ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಲಕ್ಷಣಗಳು:

ಕಂಠಸ್ಥ ಸಂಪ್ರದಾಯ: ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬಾಯಿಂದ ಬಾಯಿಗೆ ಹರಿದು ಬಂದದ್ದು ಹಾಡು, ಐತಿಹ್ಯ, ಕಥೆ, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ನಂಬಿಕೆ, ಆಚರಣೆ, ಕಲೆ ಎಲ್ಲವೂ ನೆನಪಿಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ನೋಡಿ ಅನುಕರಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಸಾಗಿ ಬಂದಿರುವಂಥದ್ದು. ಪರಂಪರಾಗತ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮೌಖಿಕ ಪರಂಪರೆಯು ಜಾನಪದದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣ.

ಸಾಮೂಹಿಕ ಪುನರ್ ಸೃಷ್ಟಿ: ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದ ಸೃಷ್ಟಿ ಮತ್ತು ಆಸ್ತಿ.

ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಸಹಜತೆ: ಸರಳತೆ, ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಮತ್ತು ಸಹಜತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು,

ಜನರು ತಮಗೆ ಅನಿಸಿದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಿಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳುವ ಕಲೆ ಜನಪದದಾಗಿತ್ತು. ಸರಳವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಅರ್ಥ ನಿಗೂಢತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರ ಸರಳ ಮತ್ತು ಸಹಜ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು, ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳು ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳು ಇದರ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವಿಕೆ: ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜನರ ಜೀವನದ ಅನುಭವದ ಪಾಠಗಳು. ಹಾಗಾಗಿ ಜೀವನವನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆ: “ಕೋಣೆ ಶಿಶು ಕೊಳುತು, ಓಣಿ ಶಿಶು ಬೆಳುತು.”

ಪರಂಪರೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದು: ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಜನಸಮೂಹದ ನಡುವೆ, ವಾಕ್ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೂಲಕ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ಒಂದು ಗುಂಪಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಮೌಖಿಕ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಮೂಲಕ ಹರಿದು ಬಂದಿರುವ ಗ್ರಾಮೀಣ ಜನರ ಜೀವನಾನುಭವ, ನೋವು-ನಲಿವು, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರ. ಅನಕ್ಷರಸ್ಥ ಸಮುದಾಯಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಲ್ಪಟ್ಟರೂ ಆಳವಾದ ತತ್ವಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಜೀವನದ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು:

ಜನಪದ ಗೀತೆ: ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯಿಕ ಮೌಲ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಾಗೂ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಮೌಲ್ಯಗಳೇ ನಮ್ಮ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುವಂತದ್ದು. ಜನಪದ ನಾಗರಿಕ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲ, ಗ್ರಾಮೀಣರ ಸುಖ ದುಃಖಗಳನ್ನು, ಸಮಸ್ಯೆ ಕ್ಲೇಶಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಂಥದ್ದು. ಇಲ್ಲಿನ ಮನೋಭಾವ ತೀವ್ರ ಮಾನವೀಯ, ರಾಗ ಮತ್ತು ಪದರಚನೆಯ ಸುಮಧುರ ಬಂಧವೇ ಇದರ ಲಕ್ಷಣ. ಸರಳತೆ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇದರ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

ಲಾವಣಿ: ಕಥಾಂಶವೇ ಇಲ್ಲಿನ ಮೂಲದ್ರವ್ಯ. ಲಾವಣಿ ಎಂದರೆ “ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಕಥೆ, ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಾದ ಹಾಡು”. ಲಾವಣಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಹಾಡ್ಗತೆ. ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಗೀತೆ ಅಥವಾ ಗೀತೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಕಥೆ. ರೂಪ ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಜನಪದ ಮಾದರಿಯದು. ಲಾವಣಿ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ. ಸಮರಸದ್ದು, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಾಗಿರುವ ಸಮಾಜವೊಂದರಲ್ಲಿ ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಹರಿದಿರುವ ಕಥನ ಭಾವಗೀತೆಯೇ ಲಾವಣಿ. ಲಾವಣಿಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಥ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಸಂಗೀತ ಅದಕ್ಕೆ ಅಧೀನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಲಾವಣಿಯ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣ ನೀತಿಪರತೆ ಮತ್ತು ಹರ್ಷಾಂತ ಮುಕ್ತಾಯ.

ಜನಪದ ಕಥೆ: ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಹಾಗೂ ಕೇಳುವ ಈ ಕ್ರಿಯೆ ಮಾನವ ಇರುವ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿರುವಂಥದ್ದು. ಕಥೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುವುದಾಗಲಿ, ಕೇಳುವುದಾಗಲಿ ನಿನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆಯದಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಷ್ಟು

ಪುರಾತನವಾದದ್ದು. ಶ್ರಮದ ಉಪಶಮನಕ್ಕಾಗಿ ಕಲೆ ಜನ್ಮ ತಾಳಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ, ಕಥೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಈ ಅನಿವಾರ್ಯದ ಫಲವಾಗಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಲಗಿಸಲು ಕಥೆ ದೊಡ್ಡ ಸಾಧನವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ-ಮಹಾರಾಜರು ಕಥೆ ಹೇಳುವವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ.

ಗಾದೆ: ಅನುಭವದ ಸಾಂದ್ರತೆಗೆ, ವಸ್ತು ವೈವಿಧ್ಯತೆಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸಂಪನ್ನತೆಗೆ, ವಿಚಾರ ವೈಭವಕ್ಕೆ ಹೆಸರಾಗಿದೆ. ಗಾದೆ ಇಲ್ಲದೆ ಜನರ ಬದುಕಿಲ್ಲ, ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲ. ಮಾತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದರೆ ಗಾದೆಗಳ ಸುರಿಮಳೆಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ಗಾದೆ ಜನಜೀವನದ ವ್ಯಾಪಕ ಸತ್ವ, ತತ್ವ, ಜನಜೀವನದಂತೆ ವೈಶಾಲ್ಯ, ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಲಾರ್ಡ್ ರಸಲ್ ಹೇಳುವಂತೆ “ಹಲವರ ಜ್ಞಾನ, ಒಬ್ಬರ ವಿವೇಕ”. ಗಾದೆಗಳು ವಿವೇಕ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡಿಸುವ ಸುಭಾಷಿತಗಳು, ವಿವೇಕದ ಓರೆಗಲ್ಲು. ಸತ್ಯವಿರಬಹುದಾದದ್ದನ್ನು ಅಥವಾ ನೀತಿಯೋಧನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ವಾಡಿಕೆಯ ಚಿಕ್ಕ ವಾಕ್ಯಗಳು. ಪಂಪ ಕವಿಯ ‘ಹಿತಮಿತ ಮೃದು ವಚನ’ ಎಂಬ ಮಾತು ಗಾದೆಗಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ.

ಒಗಟು: ಒಗಟು, ಒಂಟು, ಒಡಪು, ಒಡಗತೆ ಮುಂತಾದ ಪದಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ. ಜನರ ಬುದ್ಧಿಮತ್ತೆ, ಹಾಸ್ಯಪ್ರಿಯತೆ, ಚತುರೋಕ್ತಿ, ವಿಡಂಬನಾ ಸ್ವಭಾವ, ಬೋಧನಾ ಮನೋಧರ್ಮ ಇವನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಒಗಟು ಎಂದರೆ ಒಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಬ್ಬರಿಗೆ ಒಡ್ಡಿದ ಸವಾಲು, ಸಮಸ್ಯೆ. ಒಗಟಿನ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಲಕ್ಷಣವೆಂದರೆ ಅರ್ಥಗೋಪನ ಕ್ರಿಯೆ. ವಾಸ್ತವ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುವ ರೀತಿ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ನಿಲ್ಲುವುದು ಪ್ರಶ್ನೆ, ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವುದು ಉತ್ತರ. ಒಡ್ಡಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ, ಸವಾಲಿಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವುದೇ ಒಗಟಿನ ಮೂಲಮಂತ್ರವಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಆಧುನಿಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ:

ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಯಾವ ರೀತಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ:

- ರಷ್ಯಾದ ಬ್ಯಾಲೆಯೊಂದಿಗೆ ದಕ್ಷಿಣ ಕರ್ನಾಟಕದ ಯಕ್ಷಗಾನ ಕಲೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತರ ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟದಲ್ಲಿ ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
- “ಜನವಾಣಿ ಬೇರು, ಕವಿವಾಣಿ ಹೂವು” ಎಂಬ ಜನಪ್ರಿಯ ಹೇಳಿಕೆ ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತಂತೆಯೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯಾಗಿರುವಂತದ್ದು. ಕರಾವಳಿಯ ನಾಗಮಂಡಲ, ತುಳುನಾಡಿನ ಭೂತಾರಾಧನೆಗಳು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಸಿನಿಮಾ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜನಪದ ವಾದ್ಯ ಪರಿಕರಗಳು ಆಧುನಿಕ ವಾದ್ಯಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿದೆ.

- ಸಾಕ್ಷರತೆಯನ್ನು ಸಾರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಹಾಡುಗಳು ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳ ದಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದವು. ಯಕ್ಷಗಾನದ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಚೌಡಕಿಯ ಪದಗಳು, ಸೋಬಾನೆ ಪದಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾದವು.
- ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಜಾಗೃತಿ ಗೀತೆಗಳಾಗಿಯೂ ಬಳಕೆಯಾದವು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ:

ರಜಗಳು ಮುಗಿದಾವೊ
ಶಾಲೆಗಳು ತೆರೆದಾವೊ
ಮಕ್ಕಳೇ ಬೇಗ ಬನ್ನಿ ಎಂದು
ಕೂಗಿ ಕರೆದಾವೊ

ಇದು “ತಿಂಗಳು ಮುಳುಗಿದವೊ, ರಂಗೋಲಿ ಬೆಳಗಿದವೊ” ಜನಪದ ಗೀತೆಯ ದಾಟಿಯಾಗಿದೆ.

- ವಯಸ್ಕರ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸಲು ಜನಪದ ಗೀತೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
- “ಆದಿಜ್ಯೋತಿ ಬನ್ನೋ, ಪರಂಜ್ಯೋತಿ ಬನ್ನೋ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಸ್ವಾಮಿ ಬನ್ನೋ” ಎನ್ನುವ ಮೂಲ ಜನಪದ ಗೀತೆಯನ್ನು “ಬೆಲ್ ಬಾಟಂ” ಎಂಬ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಆಧುನಿಕತೆಯ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿದೆ.
- 2006ರಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆಗೊಂಡ ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ್ ನಿರ್ದೇಶನದ, ವಿಜಯ್ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಮ್ಯ ಅಭಿನಯದ “ಸೇವಂತಿ ಸೇವಂತಿ” ಸಿನಿಮಾವು ಅತ್ಯಂತ ಯಶಸ್ವಿ ಪ್ರದರ್ಶನಗೊಂಡಿತು. ಈ ಸಿನಿಮಾದಲ್ಲಿರುವ ಆರು ಹಾಡುಗಳು: ಭಾಗ್ಯದ ಬಳೆಗಾರ, ನಿಂಬಿಯಾ ಬನಾದ ಮ್ಯಾಗಳ, ನೋಡವಳಂದವ ಮುತ್ತಿನ ಮಾಲೆ ಚಿಂದಾವ, ಮಾಯದಂತ ಮಳೆ ಬಂತಣ್ಣಾ, ಚೆಲ್ಲಿದರೂ ಮಲ್ಲಿಗೆಯಾ, ಜಾಜಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ ನೋಡೆ - ಎಲ್ಲವೂ ಜನಪದ ಹಾಡುಗಳೇ ಆಗಿದ್ದು ಈ ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಜನಪದವು ಬಳಕೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.

ಹೀಗೆ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಎಷ್ಟೇ ಮುಂದುವರಿದರೂ ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜನಮನದಿಂದ ದೂರವಾಗದೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತಿದ್ದು, ಈ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ನೀಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ ಎನ್ನಬಹುದು.

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು:

1. ರಾಗೌ, (2012), ಜಾನಪದ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಮೈಸೂರು: ತನುಮನ ಪ್ರಕಾಶನ.
2. ರಾಗೌ, (2012), ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು, ಮೈಸೂರು: ತನುಮನ ಪ್ರಕಾಶನ.
3. ಚಿದಾನಂದಮೂರ್ತಿ ಎಂ., (1990), ಜನಪದ ಮತ್ತು ಪುರಾಣ, ಮೈಸೂರು: ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
4. ಶಿವರಾಂ ಕಾರಂತ, (1985), ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಮೈಸೂರು: ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ.
5. ಪರಮಶಿವಯ್ಯ ಜಿ.ಶಂ., (2015), ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಬೆಂಗಳೂರು: ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು.

Funding:

This study was not funded by any grant.

Conflict of interest:

The Authors have no conflict of interest to declare that they are relevant to the content of this article.

About the License:

© The Authors 2024. The text of this article is open access and licensed under a Creative Commons Attribution 4.0 International License.